

Sociální služby a podmínky jejich poskytování v České republice

Helena Zbranková

Bakalářská práce
2009

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Helena ZBRANKOVÁ**

Studijní program: **B 7507 Specializace v pedagogice**

Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Sociální služby a podmínky jejich poskytování
v České republice**

Zásady pro vypracování:

Zpracování teoretické části práce – studium odborné literatury a zákonných úprav.

Stanovení cíle výzkumu, výzkumného problému, údaje o výzkumném souboru, volba metod, provedení výzkumu.

Zpracování získaných dat a vyhodnocení výzkumu.

Přijetí odpovídajících závěrů.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

MATOUŠEK, O. a kol. Sociální služby. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-310-9.

MATOUŠEK, O. Ústavní péče. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 1999. ISBN 80-85850-76-1.

MATOUŠEK, O. a kol. Základy sociální práce. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-473-7.

GAVORA, P. Úvod do pedagogického výzkumu. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-79-6.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Pavel Opatrný

Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

18. února 2009

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. května 2009

Ve Zlíně dne 18. února 2009

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan

L.S.

Mgr. Soňa Vávrová, Ph.D.
vedoucí katedry

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí;
- na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 14.5.2009

.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevyjádřecně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výtisky, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Tato bakalářská práce popisuje sociální služby v České republice. Je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V teoretické části popisuje stručný historický vývoj sociálních služeb na našem území od doby jejich první legislativní úpravy, popisuje nedostatky dřívější právní úpravy, zabývá se novým zákonem o sociálních službách a současnými podmínkami poskytování sociálních služeb. Praktická část se zabývá vlastním kvantitativním výzkumem. Výzkum je zaměřen na registraci sociálních služeb a jeho cílem bylo zjistit, jak poskytovatelé sociálních služeb vnímají proces registrace a co registrace ovlivnila při poskytování sociálních služeb.

Klíčová slova: sociální služby, poskytovatelé, uživatelé, registrace

ABSTRACT

Abstrakt ve světovém jazyce

This bachelor thesis describes the social services in the Czech Republic. It is divided into two parts those theoretical and practical. The theoretical part describes a brief history of social services in our country since the first legislation, describes the shortcomings of earlier legislation, deals with a new law on social services and the conditions existing provision of social services. The practical part deals with their own quantitative research. Research is focused on the registration of social services and its aim was to find out how social service providers perceptions of the process of registration and registration affect the provision of social services.

Keywords: social service, providers, users, registration

Motto: „Tajemství úspěchu v životě není dělat co se nám líbí, ale nalézat zalíbení v tom co děláme.“

T. A. Edison

Poděkování

Děkuji panu PhDr. Pavlu Opatrnému za odborné vedení, rady a připomínky, které mi poskytl v průběhu zpracování této bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 HISTORICKÝ VÝVOJ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	12
1.1 SOCIÁLNÍ PÉČE NA PŘELOMU 19. A VE 20. STOLETÍ	12
1.1.1 Socialistický stát a sociální služby	12
1.2 SOCIÁLNÍ SLUŽBY V ČR PO ROCE 1989 – OBDOBÍ TRANSFORMACE	13
1.2.1 Sociální služby a jejich dosavadní právní úprava	14
1.2.2 Nedostatky dřívější právní úpravy	14
1.3 BÍLÁ KNIHA V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH	15
2 SOCIÁLNÍ SLUŽBY A ZÁKON O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH.....	16
2.1 PŘEDMĚT ZÁKONA O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH	16
2.1.1 Pojmy zákona o sociálních službách	17
2.1.2 Poskytovatelé sociálních služeb a výkon státní správy	18
2.2 KATEGORIZACE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	19
2.2.1 Druhy sociálních služeb a zařízení sociálních služeb.....	19
2.2.2 Formy sociálních služeb	20
2.2.3 Základní činnosti u poskytovaných sociálních služeb	20
2.2.4 Úhrada nákladů za sociální služby	21
3 PODMÍNKY POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	22
3.1 REGISTRACE POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	22
3.1.1 Doklady k žádosti o registraci	22
3.1.2 Cílová skupina a kapacita sociálních služeb	24
3.1.3 Pojištění.....	24
3.1.4 Výjimky z registrace	24
3.1.5 Rozhodnutí o registraci.....	25
3.1.6 Oznamovací povinnost.....	25
3.1.7 Zrušení registrace	25
3.1.8 Registr poskytovatelů sociálních služeb.....	26
3.2 KVALIFIKAČNÍ PŘEDPOKLADY V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH.....	26
3.2.1 Sociální pracovník	27
3.2.2 Pracovník v sociálních službách	27
3.3 STANDARDY KVALITY	28
3.4 INSPEKCE.....	29
3.5 FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	30
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	31
4 VÝZKUM.....	32

4.1	CÍL VÝZKUMU.....	32
4.2	METODY VÝZKUMU	32
4.2.1	Volba typu výzkumu.....	32
4.2.2	Metody sběru dat.....	32
4.2.3	Zpracování dat.....	33
4.3	VOLBA VÝZKUMNÉHO VZORKU – CÍLOVÁ SKUPINA	33
4.4	POSTUP A HARMONOGRAM PŘI VÝZKUMU.....	33
4.5	OTÁZKY VÝZKUMU A PRACOVNÍ HYPOTÉZY.....	34
5	VYHODNOCENÍ A PREZENTACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	35
5.1	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	52
	ZÁVĚR	54
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	55
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	56
	SEZNAM GRAFŮ	57
	SEZNAM TABULEK	58
	SEZNAM PŘÍLOH.....	59

ÚVOD

Sociální služby v České republice prošly v posledních letech řadou změn, zejména po roce 1989, které ovlivnily a změnily podmínky jejich poskytování. Dřívější právní úprava byla rozdělená do různých předpisů a vyhlášek a nebyla jednotná. Nejednotné podmínky k poskytování sociálních služeb měli také poskytovatelé sociálních služeb.

K velké změně v této oblasti došlo s účinností zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který pomohl sjednotit podmínky pro poskytovatele sociálních služeb, zavedl novou kategorizaci sociálních služeb a zavedl zcela nové pojmy a definice do sociální oblasti. Smyslem zákona je také přiblížit naši zemi zemím Evropské unie.

V teoretické části své bakalářské práce jsem shrnula stručný historický vývoj sociálních služeb od doby jejich první legislativní úpravy na našem území, přes období první republiky, dobu socialistického režimu až po období tzv. transformačního období po roce 1989. Jedna celá kapitola se zabývá samotným zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a ve stěžejní kapitole své práce se snažím přiblížit nejdůležitější podmínky, kterými se musí řídit a které musí splňovat jednotliví poskytovatelé sociálních služeb.

Praktickou část bakalářské práce tvoří kvantitativní výzkum, který je zaměřený na jednu z nejdůležitějších podmínek k poskytování sociálních služeb - na registraci poskytovatelů sociálních služeb. Registrace je pro poskytovatele sociálních služeb zcela nová povinnost, která s sebou přináší spoustu administrativních povinností, ale přináší také zcela nový informační systém o sociálních službách – registr poskytovatelů sociálních služeb. Pokusila jsem se ve výzkumu, který jsem uskutečnila u poskytovatelů sociálních služeb zaregistrovaných ve Zlínském kraji zjistit míru administrativní zátěže, informovanost o veřejném registru v sociálních službách a zjistit jak je proces registrace ovlivnil při poskytování sociálních služeb.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORICKÝ VÝVOJ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Tato kapitola stručně popisuje historický vývoj sociálních služeb od doby jejich legislativní úpravy na našem území.

Všeobecná deklarace lidských práv a Listina základních práv a svobod v naší společnosti zajišťují pomoc znevýhodněnému člověku. Sociální práva jako zvláštní skupina lidských práv se objevila ve dvacátém století. Zahrnují mimo jiné právo na práci, vzdělání, na přiměřené pracovní podmínky a životní úroveň a také na sociální zabezpečení. Sociální služby jsou v České republice součástí sociálního zabezpečení. Do sociálního zabezpečení patří dle příslušných zákonů i sociální pojištění, státní sociální podpora a sociální pomoc. Součástí sociální pomoci jsou kromě sociálních služeb také věcné a finanční dávky, které se poskytují osobám, kteří se ocitli ve stavu hmotné nouze. (Matoušek, 2007)

1.1 Sociální péče na přelomu 19. a ve 20. století

Na území naší republiky byla teprve v polovině 19. století legislativně upravena péče o chudinu a to jako péče, kterou poskytovaly obce. V tomto století současně vznikaly iniciativy církevní, kdy vznikaly různé projekty zaměřené na péči o chudé a na práci s mládeží, jako preventivní sociální služby. V roce 1918, po vzniku Československé republiky, bylo převzato velké množství rakousko-uherských předpisů do československého právního řádu. V období první republiky se rozvíjela dobrovolná sociální péče a došlo k rozvoji specializovaných poradenských služeb. Nejčastější sociální službou, která byla u nás poskytována za první republiky, byla ústavní péče. Až v šedesátých letech 20. století začaly západní země kritizovat ústavní formy péče a začaly k ní vznikat alternativy. (Matoušek, 2007)

1.1.1 Socialistický stát a sociální služby

Podle Matouška (2007) u nás došlo ke změně koncepce sociálního zabezpečení nastoupením komunistického režimu. Do té doby vývoj sociální politiky u nás kopíroval vývoj v Evropě, ale po skončení druhé světové války došlo k přetržení západní linie. Vznikl nový systém sociálního zabezpečení, který převedl sociální péči na stát a na jeho orgány. Ve druhé polovině 20. století nebyl v našich zemích právní úpravou umožněn žádný prostor, který by podporoval další rozvoj sociálních služeb. Největší důraz byl kladen na ústavní péči, na pečovatelskou službu a existovalo poradenství v podobě manželských a rodinných poraden.

1.2 Sociální služby v ČR po roce 1989 – období transformace

Po roce 1989 v souvislosti s politicko-ekonomickou transformací v naší republice došlo ke změnám sociální politiky. Oblast sociálních služeb prošla v té době velkými změnami. Došlo k rozšíření sociálních služeb, do systému vstoupil občanský sektor, který založil nestátní subjekty. Ty začaly poskytovat novou formu sociálních služeb, tzv. alternativní sociální služby a vytvářely nové trendy ve vývoji sociálních služeb. Jejich rozvoj ale nebyl příliš harmonizovaný, neboť oblast sociálních služeb nebyla řešena legislativně a koncepčně. (Krutilová, Čámský, Sembdner, 2008)

Občanská sdružení nebo obecně prospěšné společnosti až do roku 2007 nemusely mít zaměstnance na odbornou činnost s požadovanou kvalifikací a ze strany státu nebyly vytvořeny žádné požadavky na tyto organizace ani dohled nad úrovní služeb, které tyto organizace poskytovaly. I církve po roce 1989 začaly zřizovat organizace, které se specializovaly na poskytování sociálních služeb - charity, diakonie. V ústavních zařízeních také dochází po roce 1989 ke změnám. Byly formulovány Standardy kvality sociálních služeb, které však nebyly zakomponovány do žádné zákonné úpravy a byly jen doporučovány jako pomůcka k poskytování sociálních služeb. Probíhaly první zkušební a dobrovolné inspekce kvality poskytovaných sociálních služeb v letech 2001-2002, ze kterých se jednoznačně vyplynulo, že největší problémy jsou ve státních ústavních zařízeních. Další problematickou oblastí bylo po roce 1989 financování nestátních poskytovatelů sociálních služeb. Tyto nestátní organizace bojovaly s nedostatkem finančních prostředků. Od státu dostaly finanční podporu jen tehdy, když uspěly v dotačním řízení a dotace na činnost byla poskytována jen na jeden rok, bez záruky dalšího financování. (Matoušek, 2007)

V 90. letech 20. století prošly sociální služby spoustou změn. V souvislosti s těmito převážně politicko - společenskými změnami na přelomu 80. a 90. let byly na některé objekty, ve kterých se poskytovaly sociální služby uplatněny restituční nároky. Tato situace přispěla k tomu, že řada nevyhovujících a zastaralých objektů byla nahrazena výstavbou nových a moderních zařízení. (Průša, 2003)

1.2.1 Sociální služby a jejich dosavadní právní úprava

Právní úprava, která upravovala poskytování sociálních služeb do 1.1. 2007, byla obsažena v různých právních předpisech – zákonech a podzákonných právních normách – vyhláškách. Stěžejním zákonem, který upravoval, komu bude poskytována sociální péče a druhy sociálních služeb, byl zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů a prováděcí vyhláška MPSV k tomuto zákonu č. 182/1991 Sb. V § 73 odst. 3 tohoto zákona je definován okruh osob, kterým se sociální péče poskytovala (Sokol, Trefilová, 2008) :

- rodinám s dětmi
- občané těžce zdravotně postižení
- staří občané
- občané vyžadující zvláštní pomoc
- občané společensky nepřizpůsobiví

Právní úprava dále upravovala typy služeb, které byly poskytovány (Sokol, Trefilová, 2008):

- poradenství
- ústavní sociální péči
- pečovatelskou službu
- stravování
- péči v ostatních zařízeních sociální péče

1.2.2 Nedostatky dřívější právní úpravy

Sokol, Trefilová (2008) uvádějí hlavně tyto nedostatky dřívější právní úpravy:

- chyběl dostatek informací o poskytovaných sociálních službách
- nebyl vyjasněný systém financování sociálních služeb
- některé typy sociálních služeb nebyly začleněny do zákona, zejména služby sociální prevence jako např. osobní asistence, domy na půl cesty, azylové domy, apod.

- nebyl vytvořený systém kontroly nad kvalitou poskytovaných sociálních služeb
- nebyly objektivně hodnoceny potřeby uživatelů sociálních služeb, které měly být východiskem jejich situace
- nebyly zohledňovány individuální potřeby uživatelů sociálních služeb
- nebyly upraveny kvalifikační předpoklady pracovníků v sociálních službách
- nebyly upraveny práva a povinnosti poskytovatelů sociálních služeb
- nebyly upraveny vztahy a kompetence ve veřejné správě a mezi veřejnou správou, poskytovateli sociálních služeb a jejich uživateli
- v právní úpravě nebyla začleněna nosná myšlenka a to proces sociálního začleňování

1.3 Bílá kniha v sociálních službách

V roce 2003 byl vládou České republiky projednán a schválen konzultační materiál s názvem Bílá kniha v sociálních službách. Tento dokument vymezil principy poskytování sociálních služeb, které tvoří základ sociálních služeb. Je zde uvedeno sedm principů (Krutilová, Čámský, Sembdner, 2008):

- nezávislost a autonomie
- začlenění a integrace
- respektování potřeb
- partnerství
- kvalita
- rovnost bez diskriminace
- národní standardy

Základní myšlenky Bílé knihy v sociálních službách se podařilo uvést do praxe v okamžiku, kdy nabyl účinnosti zákon o sociálních službách. (Sokol, Trefilová, 2008)

2 SOCIÁLNÍ SLUŽBY A ZÁKON O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Sociální služby v České republice patří do systému sociální péče a jsou využívány sociálně potřebnými občany. Orgány veřejné správy jsou subjekty, které poskytují sociální služby a kompetence těchto subjektů jsou upraveny zejména v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů a v zákoně č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR má na starosti řídicí, metodickou a koordinační činnost na úseku sociální péče. V současné době na vývoj sociálních služeb v ČR a v Evropě působí společensko-ekonomické a sociálně-politické faktory (Krutilová, Čámský, Sembdner, 2008):

- prodlužuje se lidský věk, člověk potřebuje pomoc jiné osoby
- potřeba zachovat si i mimo produktivní věk životní standardy
- růst životních nákladů při vzrůstající závislosti na vnější pomoci

2.1 Předmět zákona o sociálních službách

K 1. 1. 2007 nabyly účinnosti nový a stěžejní zákon a to zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Tento právní předpis spolu se zákonem č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu a zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi změnil systém sociální péče v ČR. (Matoušek, 2007)

V popředí zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách je sociální začleňování se sociální soudržností společnosti, což tvoří významnou změnu proti předchozím právním úpravám. Hlavním cílem sociální služby je pomoc lidem, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci, aby mohli být rovnocennými členy společnosti. V zákoně o sociálních službách jsou upraveny (Sokol, Trefilová, 2008):

- podmínky, na základě kterých je poskytována pomoc a podpora osobám v nepříznivé sociální situaci
- příspěvek na péči, díky kterému si má osoba, která péči potřebuje, tuto péči zajistit a zaplatit
- sociální služby a druhy sociálních služeb

- zařízení sociálních služeb
- rozsah činností, které musí každá poskytovaná sociální služba zajistit a povinnosti poskytovatelů sociálních služeb
- podmínky registrace – oprávnění k poskytování sociálních služeb
- působnost veřejné správy v sociálních službách
- inspekce – kontroluje správnost poskytování sociálních služeb
- kvalifikační předpoklady pro výkon činnosti sociálního pracovníka a pracovníků v sociálních službách
- financování sociálních služeb
- správní delikty

2.1.1 Pojmy zákona o sociálních službách

Vymezení některých důležitých pojmů (zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů):

- **Sociální služba** je činnost nebo soubor činností, které mají zajistit lidem v nepříznivé sociální situaci podporu a pomoc, a to zejména v oblasti sociálního začlenění a působit preventivně proti sociálnímu vyloučení.
- Za **nepříznivou sociální situaci** je považován nepříznivý zdravotní stav, který má vliv na soběstačnost člověka, krizové sociální situace, znevýhodněné prostředí, ohrožení práv a zájmů, oslabení a ztráta schopnosti se o sebe postarat z důvodu věku a rizikový způsob života.
- **Přírozené sociální prostředí** tvoří především rodina a osoby blízké, domácnost a sociální vazby k těm, se kterými je domácnost sdílena a místa, kde se realizují sociální aktivity jako např. zaměstnání, vzdělávání apod.

- **Sociální začleňování** zajišťuje osobám sociálně vyloučeným nebo sociálním vyloučením ohroženým možnost, zapojit se do života společnosti a žít běžným životem.
- **Sociální vyloučení** znamená vyčlenit člověka mimo běžný život společnosti a jeho následná neschopnost se do běžného života společnosti zařadit z důvodů nepříznivé životní situace.
- **Plán rozvoje služeb** je proces zjišťování sociálních potřeb na určitém území a tvorba strategie jejich uspokojování.

2.1.2 Poskytovatelé sociálních služeb a výkon státní správy

Sociální služby zajišťuje **státní správa a samosprávy**. Státní správu vykonávají (Sokol, Trefilová, 2008):

- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- krajské úřady
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností
- úřady práce
- působnost v oblasti sociálních služeb vykonávají dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů také obce a kraje

Poskytovatelem sociální služby může být právnická nebo fyzická osoba, která má k poskytování této činnosti vydané oprávnění dle zákona o sociálních službách. Za poskytovatele se nepovažují rodinní příslušníci nebo jiní, kteří o blízkého člověka pečují v jeho domácím prostředí. (zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů)

Podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, poskytovateli sociálních služeb jsou:

- územní samosprávné celky a jimi zřízené právnické osoby
- další právnické osoby
- fyzické osoby

- ministerstvo a jím zřízené organizační složky státu

2.2 Kategorizace sociálních služeb

V zákoně o sociálních službách jsou sociální služby zcela nově tříděny. Toto třídění naše právní úprava částečně převzala z německé právní úpravy. (Matoušek, 2007)

2.2.1 Druhy sociálních služeb a zařízení sociálních služeb

Podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, se sociální služby dělí na:

- **sociální poradenství** – základní, odborné
- **služby sociální péče** – osobní asistence, pečovatelská služba, tísňová péče, průvodcovské a předčitatelské služby, podpora samostatného bydlení, odlehčovací služby, centra denních služeb, denní stacionáře, týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče
- **služby sociální prevence** – raná péče, telefonická krizová pomoc, tlumočnické služby, azylové domy, domy na půl cesty, kontaktní centra, krizová pomoc, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, služby následné péče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutické dílny, terapeutické komunity, terénní programy, sociální rehabilitace

Sociální poradenství se dělí na základní a odborné. Základní poradenství by mělo každému zájemci o sociální službu nebo uživateli sociální služby poskytnout potřebné informace, které mu mohou pomoci řešit nepříznivou sociální situaci. Tento druh poradenství musí být schopni zajistit všichni poskytovatelé sociálních služeb. Odborné sociální poradenství se poskytuje ve specializovaných poradnách podle druhu problému. (Matoušek, 2007)

Služby sociální péče slouží k tomu, aby osobám zajistily fyzickou a psychickou soběstačnost a pomohly jim zapojit se do života společnosti, nebo jim zajistily vhodné prostředí a péči. (Matoušek, 2007)

Služby sociální prevence pomáhají osobám ohroženým sociálním vyloučením. V rámci některých služeb sociální prevence se uskutečňují probační programy pro mladistvé nebo probačně resocializační programy, které uložil soud. (Sokol, Trefilová, 2008)

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů v § 34 vyjmenovává tato zařízení sociálních služeb, která se zřizují k poskytování sociálních služeb: centra denních služeb, denní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení, azylové domy, domy na půl cesty, zařízení pro krizovou pomoc, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, terapeutické komunity, sociální poradny, sociálně terapeutické dílny, centra sociálně rehabilitačních služeb, pracoviště rané péče, intervenční centra, zařízení následné péče.

2.2.2 Formy sociálních služeb

Formy poskytování sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů:

- pobytové – nabízí uživateli ubytování v zařízení sociálních služeb
- ambulantní – uživatel za službou dochází, nebo ho někdo dopravuje či doprovází
- terénní – služba se uživateli poskytuje v jeho přirozeném prostředí

2.2.3 Základní činnosti u poskytovaných sociálních služeb

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů také uvádí základní činnosti při poskytování sociálních služeb, které jsou poskytovatelé sociálních služeb povinni vždy zajistit. Rozsah jednotlivých úkonů, které jsou poskytovány v rámci základních činností je stanoven ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Některé další činnosti poskytované nad rámec základních činností lze poskytovat fakultativně.

2.2.4 Úhrada nákladů za sociální služby

Sociální služby se mohou poskytovat (Sokol, Trefilová, 2008):

- bez úhrady
- za částečnou úhradu
- za plnou úhradu

Výše úhrady za poskytování sociálních služeb je upravena ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Úhrada je stanovena ve smlouvě, kterou mezi sebou uzavírají uživatel a poskytovatel sociálních služeb a to na základě rozsahu služeb, které jsou uživateli poskytovány. Pokud uživatel nemá vlastní příjem, nebo mu jeho příjem na úhradu nákladů nestačí, může poskytovatel sociálních služeb uzavřít dohodu o spoluúčasti na úhradě nákladů s rodinnými příslušníky uživatele. (Sokol, Trefilová, 2008)

3 PODMÍNKY POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

3.1 Registrace poskytovatelů sociálních služeb

Podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, se sociální služby mohou poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb. Oprávnění k poskytování sociálních služeb vzniká rozhodnutím o registraci. Rozhodnutí vydává místně příslušný krajský úřad. Pokud je zřizovatelem poskytovatele sociálních služeb Ministerstvo práce a sociálních věcí, vydává rozhodnutí o registraci toto ministerstvo.

Podle Sokola, Trefilové (2008) bez registrace nelze poskytovat sociální služby a nelze žádat a čerpat finanční prostředky z veřejných rozpočtů. Registrace je pro poskytovatele sociálních služeb základní podmínkou k poskytování sociálních služeb. Registrací poskytovatelů sociálních služeb došlo k jejich zrovnoprávnění bez ohledu na to, jakou mají tyto poskytovatelé právní formu. K poskytovatelům sociálních služeb, které zřizovaly obce a kraje a k poskytovatelům sociálních služeb, které zřizovaly církve a neziskové organizace se před účinností zákona o sociálních službách přistupovalo nejednotně a to zejména v systému financování.

3.1.1 Doklady k žádosti o registraci

Podmínkou k zahájení registrace je podání písemné žádosti o registraci, která splňuje požadavky zákona o sociálních službách, a ke které je třeba připojit tyto doklady (Sokol, Trefilová, 2008):

- vlastnické nebo jiné právo k objektu nebo k prostorám, ve kterých mají být poskytovány sociální služby, z něhož vyplývá, že žadatel může tyto prostory využívat
- pokud je žadatelem právnická osoba, doložení zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci podle zvláštních právních předpisů, nebo výpis z obchodního rejstříku nebo jiné evidence
- čestné prohlášení, že na majetek fyzické nebo právnické osoby, která žádá o registraci nebyl prohlášen konkurs

- doklad, že žadatel nemá daňové nedoplatky, nedoplatky na pojistném a penále na veřejném zdravotním pojištění a nedoplatek na pojistném a na penále na sociálním zabezpečení a na státní politiku nezaměstnanosti
- rozhodnutí o schválení provozního řádu, vydané orgánem veřejného zdraví
- doklady nebo jejich úředně ověřené kopie o bezúhonnosti a odborné způsobilosti osob, které budou přímo poskytovat sociální služby

Pokud je žadatelem o registraci právnická osoba, uvádí v žádosti o registraci obchodní firmu nebo název, sídlo nebo místo její organizační složky, identifikační číslo a statutární orgán se jménem jeho zástupce. Je-li žadatelem fyzická osoba, uvádí své jméno, adresu, datum a místo narození. V případě, že o registraci žádá organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, uvádí svůj název, sídlo, identifikační číslo zřizovatele a uvádí jméno vedoucího organizační složky. V případě, že není některá listina, která se předkládá v řízení o registraci v českém jazyce, musí ji žadatel o registraci předložit přeloženou a úředně ověřenou, pokud to správní orgán vyžaduje. (Sokol, Trefilová, 2008)

Dále je třeba ke každé registrované službě doložit vyplněný formulář o registrované sociální službě, který obsahuje (Sokol, Trefilová, 2008):

- název a místo zařízení, kde bude sociální služba poskytována
- druh sociální služby
- okruh osob, cílová skupina, které je sociální služba určena
- časový rozsah poskytované služby
- kapacita poskytované služby
- věková struktura cílové skupiny
- způsob zajištění zdravotní péče
- působnost sociální služby
- finanční rozvaha k zajištění provozu služby
- popis realizace poskytované služby s popsáním technickými a materiálními podmínkami
- personální zajištění poskytované sociální služby

3.1.2 Cílová skupina a kapacita sociálních služeb

Cílová skupina vymezuje okruh osob, kterým je sociální služba určena. V procesu registrace se může cílová skupina upřesnit dalšími údaji, které ji lépe specifikují. Cílová skupina nemůže být vymezena minimální výší příjmu případného uživatele sociální služby. (Doporučené postupy MPSV ČR, č. 2/2008)

Určení kapacity sociální služby slouží poskytovateli k přijímání nových uživatelů a také k tomu, aby mohl zájemce o službu odmítnout z důvodu naplněné kapacity. Kapacita se stanovuje tak, aby sloužila nejen pro informaci uživatelům, ale také pro poskytovatele k dalšímu plánování sociálních služeb. (Doporučené postupy MPSV ČR, č.2/2008)

3.1.3 Pojištění

Podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, je poskytovatel povinen uzavřít pojistnou smlouvu před tím, než začne sociální služby poskytovat. Tato smlouva se uzavírá pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb. Smlouva se předkládá registrujícímu orgánu.

3.1.4 Výjimky z registrace

Pokud se poskytují sociální služby ve zdravotnických zařízeních ústavní péče, registrace se nevyžaduje. V případě, že tato zařízení poskytují sociální služby dle zákona o sociálních službách, musí dodržovat povinnosti, které poskytovatelům sociálních služeb stanoví tento zákon. Registrace není vyžadována také u právnické nebo fyzické osoby, která má sídlo v jiném členském státě Evropské unie a poskytuje sociální služby podle zákona o sociálních službách na území České republiky dočasně a ojedinele. Musí prokázat, že je státním příslušníkem některého státu Evropské unie, nebo sídlí v jiném členském státě Evropské unie a doloží, že má oprávnění k poskytování sociálních služeb podle právních předpisů jiného členského státu Evropské unie. Do osmi dnů je tento poskytovatel povinen příslušnému krajskému úřadu doložit doklad, na základě kterého je oprávněný k poskytování sociálních služeb v jiném státě Evropské unie. Na základě oznámení může takový poskytovatel poskytovat sociální služby na našem území nejdéle jeden rok ode dne zahájení činnosti a musí dodržovat povinnosti stanovené zákonem o sociálních službách. Krajský úřad může rozhodnutím pozastavit výkon činnosti takového poskytovatele, jestliže zjistí, že poskytovateli bylo

odebráno oprávnění k výkonu své činnosti ve státě, ve kterém sídlí, nebo závažně porušil povinnosti dané zákonem o sociálních službách. (Sokol, Trefilová, 2008)

3.1.5 Rozhodnutí o registraci

Pokud žadatel o registraci prokáže, že splňuje všechny podmínky, které mu stanoví zákon o sociálních službách, vydá registrující orgán rozhodnutí o registraci. V rozhodnutí je uvedeno označení poskytovatele a jeho údajů dle požadavků zákona o sociálních službách, název a místo zařízení, ve kterém se budou poskytovat sociální služby nebo místo jejich poskytování, druhy sociálních služeb, které se budou poskytovat, cílová skupina, které se budou sociální služby poskytovat a údaje o kapacitě sociálních služeb. Pravomocné rozhodnutí o registraci je pro poskytovatele doklad o tom, že smí poskytovat sociální služby. (zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů)

3.1.6 Oznamovací povinnost

Poskytovatel sociálních služeb má povinnost do 15 dnů písemně oznámit orgánu, který mu udělil registraci, všechny změny obsažené v rozhodnutí o registraci, v žádosti o registraci a v dalších dokladech předkládaných při zahájení řízení o registraci. (Sokol, Trefilová, 2008)

3.1.7 Zrušení registrace

Podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, je registrace nepřevoditelná. Přestane platit, pokud právnická osoba zanikne, nebo dnem úmrtí fyzické osoby. Registrující orgán může registraci zrušit, když:

- poskytovatel sociálních služeb nespĺňuje zákonem stanovené podmínky
- poskytovatel sociálních služeb závažně porušil stanovené povinnosti a byla mu uložena sankce za správní delikt
- poskytovatel přestane splňovat standardy kvality a své chyby nenapraví ani po uložení opravných opatření, které mu byly stanoveny inspekcí sociálních služeb
- poskytovatel sociálních služeb sám požádá registrující orgán o zrušení registrace, žádost musí podat alespoň 3 měsíce před ukončením činnosti

3.1.8 Registr poskytovatelů sociálních služeb

Podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, je registr veřejným seznamem a je veden v informačním systému veřejné správy. Údaje o poskytovatelích sociálních služeb a jimi poskytovaných sociálních službách zveřejňuje MPSV ČR v elektronické podobě. MPSV ČR je správcem elektronické verze registru. Registr poskytovatelů sociálních služeb je veden v listinné i elektronické podobě na krajském úřadě. Krajský úřad do něho zapisuje ty poskytovatele sociálních služeb, kterým vydal rozhodnutí o registraci. Do listinné formy registru se zakládá i kopie inspekční zprávy o provedené inspekci. Krajský úřad je správcem listinné podoby registru a zpracovává elektronickou formu registru. MPSV ČR zajišťuje počítačový program ke zpracování elektronické verze registru a krajské úřady mají povinnost tento program používat. Z veřejné části registru lze udělat úřední výpis nebo opis. Veřejný registr je informační databáze pro širokou veřejnost i poskytovatele sociálních služeb.

3.2 Kvalifikační předpoklady v sociálních službách

V řízení o registraci je správním orgánem důležité posouzení odborné způsobilosti pracovníků v sociálních službách, kteří přímo pracují s uživateli sociálních služeb. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, definuje tyto pracovníky, kteří v sociálních službách vykonávají odbornou činnost:

- sociální pracovník
- pracovník v sociálních službách
- zdravotnický pracovník
- pedagogický pracovník
- další odborní pracovníci, kteří přímo poskytují uživatelům sociální služby, kde je odbornou způsobilostí vysokoškolské vzdělání (např. právník, teolog)
- v sociálních službách působí také dobrovolníci, jejichž činnost je upravena v zákoně č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě, ve znění pozdějších předpisů

V zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, jsou zvlášť upraveny předpoklady pro výkon činnosti sociálního pracovníka a pracovníka v sociálních službách.

3.2.1 Sociální pracovník

„Sociální pracovník vykonává sociální šetření, zabezpečuje sociální agendy včetně řešení sociálně právních problémů v zařízeních poskytujících služby sociální péče, sociálně právní poradenství, analytickou, metodickou a koncepční činnost v sociální oblasti, odborné činnosti v zařízeních poskytujících služby sociální prevence, depistážní činnost, poskytování krizové pomoci, sociální poradenství a sociální rehabilitace.“ (zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 109)

Nově zákon o sociálních službách stanovil předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka a upravil tak úroveň profesionální kvality sociálního pracovníka. Základním předpokladem k výkonu tohoto povolání je způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, zdravotní a odborná způsobilost. Zákon definuje odbornou způsobilost sociálního pracovníka. Sociální pracovník musí mít buď vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání v oborech, které jmenuje zákon o sociálních službách. Sociální pracovníci mají povinnost dále se vzdělávat v akreditovaných vzdělávacích programech. V zákoně o sociálních službách jsou stanovena pravidla pro udělení akreditace vzdělávacím zařízením. Akreditaci uděluje MPSV ČR na čtyři roky. (Matoušek, 2007)

3.2.2 Pracovník v sociálních službách

V zákoně o sociálních službách je definován pracovník v sociálních službách jako ten, který (Matoušek, 2007):

- přímo pečuje o uživatele v ambulantních nebo pobytových zařízeních sociálních služeb
- provádí základní výchovnou nepedagogickou činnost
- vykonává pečovatelskou činnost u osob v domácnosti
- vykonává další činnosti dle zákona o sociálních službách pod dohledem sociálního pracovníka

Podle Matouška (2007) stejně jako sociální pracovník, tak i pracovník v sociálních službách musí splňovat podmínku bezúhonnosti, zdravotní a odborné způsobilosti a způsobilosti k právním úkonům. Požadavky na odbornou způsobilost nejsou tak striktně stanoveny jako u sociálního pracovníka. Pracovník v sociálních službách, který nesplňuje celý kvalifikační předpoklad, tak musí absolvovat minimálně akreditovaný kvalifikační kurz.

Obsah akreditovaného kvalifikačního kurzu je upraven ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Tento kurz je složen z obecné a zvláštní části. Minimální rozsah kurzu je 150 hodin a z toho zvláštní část kurzu musí mít alespoň 80 hodin. (Sokol, Trefilová, 2008)

3.3 Standardy kvality

Standardy kvality sociálních služeb jsou měřitelná kritéria, pomocí kterých se ověřuje kvalita poskytovaných sociálních služeb. To jak jsou standardy kvality plněny, hodnotí bodový systém. Jednotlivé standardy, kritéria, jejich obsah a bodové hodnocení upravuje vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. (zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů).

Standardy kvality sociálních služeb se dělí na tři oblasti hodnocení. Na oblast procedurální, oblast personální a oblast provozní. Procedurální standardy definují jaké jsou cíle a postupy poskytování služeb, stanovují pravidla na ochranu práv uživatelů sociálních služeb, určují jakým způsobem se má jednat se zájemcem o službu, jakým způsobem uzavřít smlouvu o poskytování sociálních služeb, jak individuálně plánovat průběh poskytované služby, jak vést dokumentaci, informovat o možnosti podání stížnosti a spolupracovat s jinými službami, organizacemi a rodinou. Personální standardy definují jak má být sociální služba zabezpečena personálně a organizačně a jak se mají pracovníci dál profesně vzdělávat. V provozních standardech je upraveno jak má být sociální služba místně a časově dostupná, v jakém prostředí a podmínkách je poskytována, jak poskytovatel o poskytovaných službách informuje veřejnost, jak má mít zpracovány nouzové a havarijní situace a jak by měl zajišťovat a zvyšovat kvalitu poskytovaných služeb. (Matoušek, 2007)

Standardy kvality jsou pro poskytovatele sociálních služeb návodem k tomu, aby ve svých organizacích vytvořili kvalitní podmínky k poskytování sociálních služeb. Tyto podmínky by

měly odpovídat evropským standardům a respektovat práva a důstojnost uživatelů. (Krutilová, Čámský, Sembdner, 2008)

3.4 Inspekce

Podle Sokola, Trefilové (2008) je hlavním úkolem inspekce zajistit uživatelům sociálních služeb ochranu před nesprávným poskytováním sociálních služeb a pomoc při rozvíjení kvality sociálních služeb.

Podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, se inspekce provádí u těch poskytovatelů sociálních služeb, kterým bylo vydáno rozhodnutí o registraci a u poskytovatelů sociálních služeb, kteří mají sídlo v jiném členském státě Evropské unie a na území ČR poskytují sociální služby dočasně a ojediněle. Inspekci provádí krajský úřad a MPSV ČR. MPSV ČR provádí inspekci u těch poskytovatelů sociálních služeb, které zřizuje nebo zakládá kraj.

Inspekce u poskytovatelů sociálních služeb kontroluje zda (Sokol, Trefilová, 2008):

- poskytovatel sociálních služeb plní registrační podmínky, pokud nejde o poskytovatele, u kterého se registrace nevyžaduje
- poskytovatel sociálních služeb plní povinnosti, které mu ukládá zákon o sociálních službách
- poskytovatel sociálních služeb splňuje kvalitu poskytovaných sociálních služeb

Inspekci provádí nejméně tříčlenný inspekční tým, přičemž inspektor nesmí být v pracovně-právním ani jiném vztahu k poskytovatelům sociálních služeb v kraji, ve kterém provádí inspekci. Inspekce je prováděna na místě, kde se poskytují sociální služby a řídí se zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. O výsledku inspekce se vyhotovuje inspekční zpráva. (zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů)

Pokud poskytovatel sociálních služeb nesplňuje podmínky, které jsou předmětem inspekce, jsou mu inspekcí uložena nápravná opatření k odstranění nedostatků. V případě, že tyto nedostatky nenapraví, může mu být zrušena registrace k poskytování sociálních služeb. (Matoušek, 2007)

3.5 Financování sociálních služeb

Pro poskytovatele sociálních služeb je důležitou podmínkou k poskytování sociálních služeb jejich financování. Financování sociálních služeb je proto také upraveno v zákoně o sociálních službách. Finanční prostředky se poskytovatelům sociálních služeb poskytují formou dotací ze státního rozpočtu. (Matoušek, 2007)

„Dotace ze státního rozpočtu se poskytuje na zajištění poskytování sociálních služeb poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru.“ (zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, § 101)

Podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, se dotace poskytovatelům sociálních služeb poskytuje prostřednictvím rozpočtu kraje k financování výdajů, které poskytovatelům vznikají v souvislosti s poskytováním sociálních služeb a v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb, který zpracovává kraj. O dotaci se musí písemně žádat. Žádost se posílá na příslušný krajský úřad, který ji následně předkládá na MPSV ČR, které dotaci poskytuje. Sociální služby mohou být financované i prostřednictvím Strukturálních fondů Evropských společenství. Také obce a kraje mohou ze svého rozpočtu financovat pomocí dotací poskytovatele sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝZKUM

Výzkum se zabývá procesem registrace poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji.

4.1 Cíl výzkumu

Hlavním cílem výzkumu bylo zjištění, jak poskytovatelé sociálních služeb ve Zlínském kraji vnímají proces registrace poskytovatelů sociálních služeb, zda jsou s tímto procesem dostatečně obeznámeni, jestli mají informace o veřejném registru poskytovatelů sociálních služeb, jestli je proces registrace příliš administrativně nezatěžuje a co proces registrace poskytovatelů sociálních služeb ovlivnil při poskytování sociálních služeb.

4.2 Metody výzkumu

4.2.1 Volba typu výzkumu

Pro svou práci jsem si zvolila dotazníkovou metodu.

4.2.2 Metody sběru dat

Dotazníkové šetření jsem provedla použitím standardních sociologických výzkumných technik a metod. Průzkum byl prováděn formou anonymního dotazníku zaslaného prostřednictvím e-mailové pošty poskytovatelům sociálních služeb ve Zlínském kraji. Celkem bylo osloveno 85 poskytovatelů sociálních služeb zaregistrovaných ve Zlínském kraji. Z 85 odeslaných dotazníků se vrátilo 68. Návratnost dotazníků byla 80%. Během vkládání dat byly 3 dotazníky vyřazeny. Dva z důvodu neúplnosti vyplnění a jeden nebyl vyplněný vůbec. Poskytovatel sociálních služeb, který nevyplněný dotazník poslal zpět si jeho vyplnění nárokoval nesplnitelnými podmínkami, a proto byl vyřazen. Pro výzkum bylo tedy využito 65 dotazníků, což je 77% z rozeslaných dotazníků.

Dotazník obsahoval 14 otázek. Všechny otázky byly uzavřené, s možností výběru jedné, nebo více odpovědí, pouze v otázkách číslo 1 a 11 byla u jedné z variant odpovědi možnost dopsat zvolenou variantu odpovědi.

Dotazník je rozdělen do 3 tématických částí, které vychází ze stanovených hypotéz.

V první části dotazníku jsem se zaměřila na zjištění právních forem organizací poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji a na zjištění administrativní zátěže, která souvisí s procesem registrace poskytovatelů sociálních služeb.

Druhá část dotazníku je zaměřena na veřejný registr poskytovatelů sociálních služeb, na otázky, které souvisí s jeho zřízením, zejména jeho využití v praxi a na to, jak ho jednotliví poskytovatelé sociálních služeb vnímají.

Třetí část dotazníku se vztahuje k otázkám, které zjišťují zda proces registrace poskytovatelů sociálních služeb těmto poskytovatelům v něčem pomohl, případně zda jim poskytování sociálních služeb usnadnil.

4.2.3 Zpracování dat

Statistické zpracování bylo uskutečněno v programu MS Excel. Tabulky a grafy byly vypracovány v programech MS Word a MS Excel.

4.3 Volba výzkumného vzorku – cílová skupina

Pro objektivní zjištění a následné vyhodnocení údajů získaných z rozeslaného dotazníku, jsem oslovila zaregistrované poskytovatele sociálních služeb ve Zlínském kraji. Je to cílová skupina, které se proces registrace poskytovatelů sociálních služeb přímo týká. Pro poskytovatele sociálních služeb je proces registrace základní podmínka k poskytování sociálních služeb.

4.4 Postup a harmonogram při výzkumu

Příprava podkladů k výzkumu proběhla v podzimních měsících roku 2008. Příprava podkladů zahrnovala přípravu dotazníku, zajištění seznamu poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji a e-mailové kontakty na jednotlivé poskytovatele sociálních služeb, následovala příprava průvodního dopisu k dotazníku pro oslovené respondenty.

Realizace pilotního dotazníkového šetření probíhala v lednu 2009.

Kompletaci dotazníků vyplněných respondenty jsem provedla osobně a zpracování získaných údajů bylo provedeno počítačově.

4.5 Otázky výzkumu a pracovní hypotézy

Pro výzkum zaměřený na proces registrace poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji byly formulovány následující hypotézy.

Hypotéza (H1)

S platností nového zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, jsou poskytovatelé sociálních služeb zatíženi větší administrativní zátěží než před účinností tohoto zákona.

Hypotéza (H2)

Informovanost o poskytovaných sociálních službách je větší díky zřízení veřejného registru poskytovatelů sociálních služeb, než v období před jeho vznikem.

Hypotéza (H3)

Proces registrace poskytovatelů sociálních služeb pomohl usnadnit poskytování sociálních služeb než v období před registrací poskytovatelů sociálních služeb.

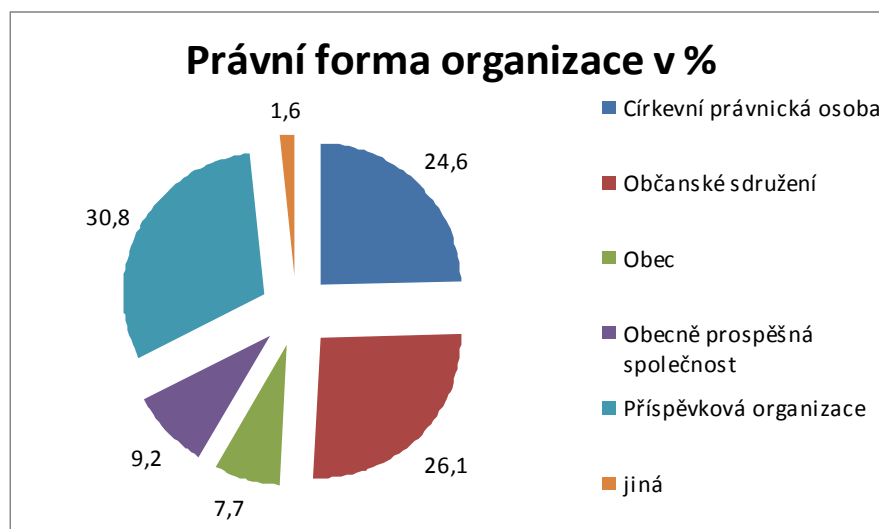
5 VYHODNOCENÍ A PREZENTACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU

Otázka č. 1 – Uved'te právní formu organizace

Tabulka č. 1 – Právní forma organizace

Právní forma organizace	Počet	%
Církevní právnická osoba	16	24,6
Občanské sdružení	17	26,1
Obec	5	7,7
Obecně prospěšná společnost	6	9,2
Příspěvková organizace	20	30,8
jiná	1	1,6

Graf č. 1 – Právní forma organizace v %

Oslovení poskytovatelé sociálních služeb ve Zlínském kraji měli uvést, jakou právní formu má jejich organizace. Cílem bylo zjistit míru zastoupení jednotlivých právních forem organizací, které poskytují sociální služby na území Zlínského kraje. Z grafického znázornění výsledků vyplývá, že největší část registrovaných poskytovatelů sociálních služeb na území Zlínského kraje tvoří příspěvkové organizace (30,8%), přibližně stejné zastoupení mají ob-

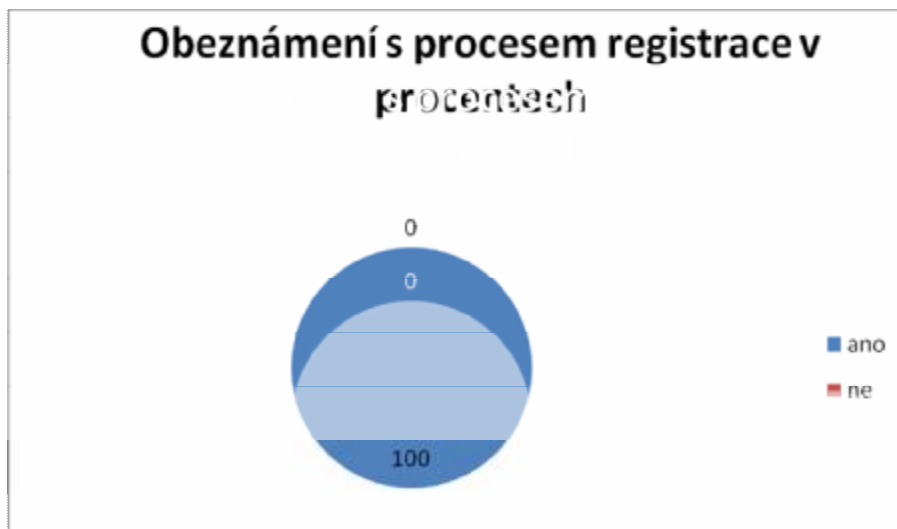
čanská sdružení (26,1%) a církevní organizace (24,6%). Následují obecně prospěšné společnosti (9,2%) a obce (7,7%). Mezi jinými právními formami se vyskytla jediná organizace a to právní forma družstvo.

Otázka č. 2 – Jste dostatečně obeznámeni s podmínkami procesu registrace poskytovatelů sociálních služeb?

Tabulka č. 2 – Obeznámení s procesem registrace

Obeznámení s procesem registrace	počet	%
ano	65	100
ne	0	0

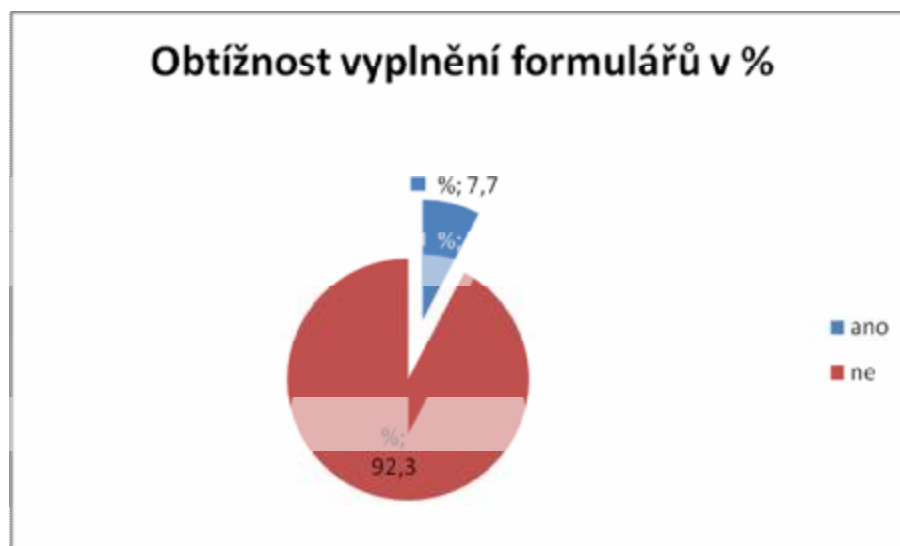
Graf č. 2 – obeznámení s procesem registrace v %

Z tabulky je patrné, že všichni oslovení poskytovatelé sociálních služeb (100%) jsou dostatečně obeznámeni s procesem registrace poskytovatelů sociálních služeb.

Otázka č. 3 – Je pro Vás obtížné vyplnění registračních formulářů?*Tabulka č. 3 – obtížnost vyplnění formulářů*

Obtížnost vyplnění formulářů	počet	%
ano	5	7,7
ne	60	92,3

Graf č. 3 – obtížnost vyplnění formulářů v %*Graf č. 4 – obtížnost vyplnění formulářů podle počtu respondentů*

92,3% oslovených poskytovatelů sociálních služeb nepovažuje vyplnění registračních formulářů za obtížné. Pouze 7,7% respondentů považuje vyplnění těchto formulářů za obtížné.

Otázka č. 4 – Pokud ano, měly by se tyto formuláře zjednodušit?

Tabulka č. 4 – zjednodušení formulářů

Zjednodušení formulářů	počet	%
ano	4	80
ne	1	20

Otázka č. 4 navazuje na otázku č. 3, kdy se ti poskytovatelé sociálních služeb, kteří považují vyplnění registračních formulářů za obtížné, měli vyjádřit k tomu, zda by se měly tyto formuláře zjednodušit. Pouze 4 respondenti z 65 si myslí, že by se měly registrační formuláře zjednodušit. 1 respondent, který uvedl, že je pro něho vyplnění registračních formulářů obtížné, není pro zjednodušení těchto formulářů.

Otázka č. 5 – Způsobuje Vám proces registrace poskytovatelů sociálních služeb administrativní zátěž?

Tabulka č. 5 – administrativní zátěž

Administrativní zátěž	počet	%
ano	53	81,6
ne	12	18,4

Graf č. 5 - administrativní zátěž v %

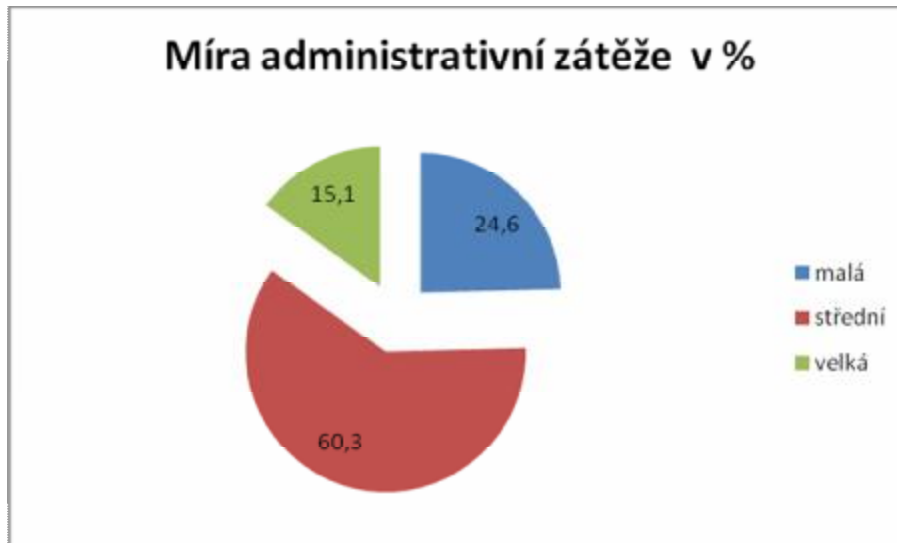
Z tabulky je jasně patrné, že většině poskytovatelů sociálních služeb 81,6% způsobuje proces registrace administrativní zátěž. Pouze 18,6% nepovažuje proces registrace za administrativně zatěžující.

Otázka č. 6 – Pokud ano, uveďte míru administrativní zátěže.

Tabulka č. 6 – míra administrativní zátěže

Míra administrativní zátěže	počet	%
malá	13	24,6
střední	32	60,3
velká	8	15,1

Graf č. 6 – míra administrativní zátěže v %

Z grafického znázornění vyplývá, že poskytovatelé sociálních služeb, kteří na otázku č. 5 odpověděli, že je proces registrace administrativně zatěžuje, zvolili u této otázky nejvíce střední míru administrativní zátěže (60,3%).

Otázka č. 7 – Jaký časový interval pro povinné hlášení změn registračních údajů považujete za optimální?

Tabulka č. 7 – časový interval hlášených změn

Časový interval hlášených změn	počet	%
do 15 dnů	2	3,1
do 30 dnů	38	58,4
do 3 měsíců	20	30,8
do 6 měsíců	5	7,7

Graf č. 7 – časový interval hlášených změn podle počtu respondentů

Graf č. 8 – časový interval hlášených změn v %

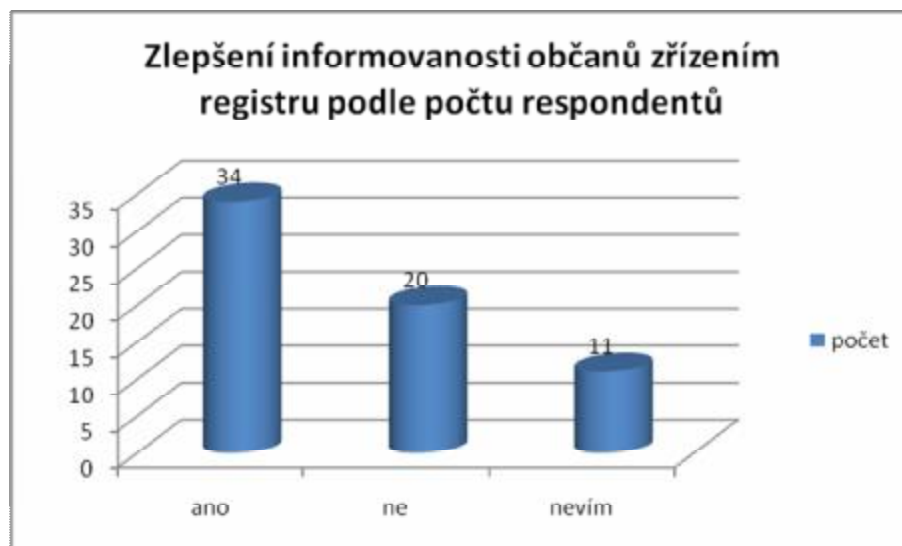
Současná právní úprava stanovuje poskytovatelům povinnost hlásit změny registračních údajů do 15 dnů od doby, kdy změna nastala. Respondenti jednoznačně preferují větší časový interval v povinně hlášených změnách, což je zřejmé z grafu. Nejvíce by jim vyhovoval časový interval do 30 dnů (58,4%), následuje časový interval do 3 měsíců (30,8%).

Otázka č. 8 – Myslíte si, že zřízením celostátního registru poskytovatelů sociálních služeb jsou občané lépe informovaní o poskytovaných sociálních službách?

Tabulka č. 8 – zlepšení informovanosti občanů zřízením registru

Zlepšení informovanosti občanů zřízením registru	počet	%
ano	34	52,3
ne	20	30,8
nevím	11	16,9

Graf č. 9 – zlepšení informovanosti občanů zřízením registru podle počtu respondentů

Graf č. 10 – zlepšení informovanosti občanů zřízením registru v %

Z výsledných údajů je patrné, že převážná část poskytovatelů sociálních služeb 52,3% si myslí, že zřízením celostátního registru poskytovatelů sociálních služeb jsou občané lépe informováni o poskytovaných sociálních službách, 30,8% respondentů si myslí, že se informovanost občanů o poskytovaných sociálních službách nezlepšila a 16,9% neví jestli se zřízením celostátního registru zlepšila informovanost občanů o poskytovaných sociálních službách.

Otázka č. 9 – Využíváte ke své činnosti informace z veřejného registru poskytovatelů sociálních služeb?

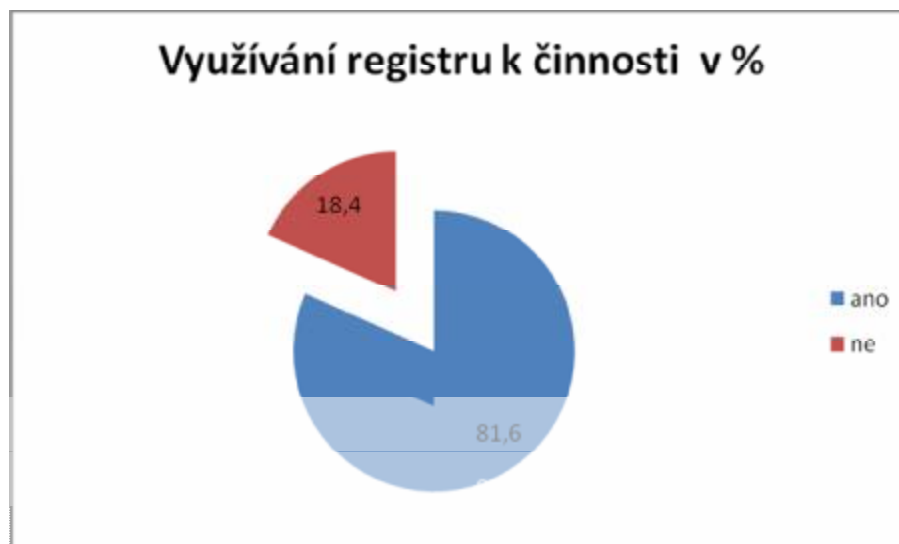
Tabulka č. 9 – využívání registru k činnosti

Využívání registru k činnosti	počet	%
ano	53	81,6
ne	12	18,4

Graf č. 11 – využívání registru k činnosti podle počtu respondentů

Graf č. 12 – využívání registru k činnosti v %

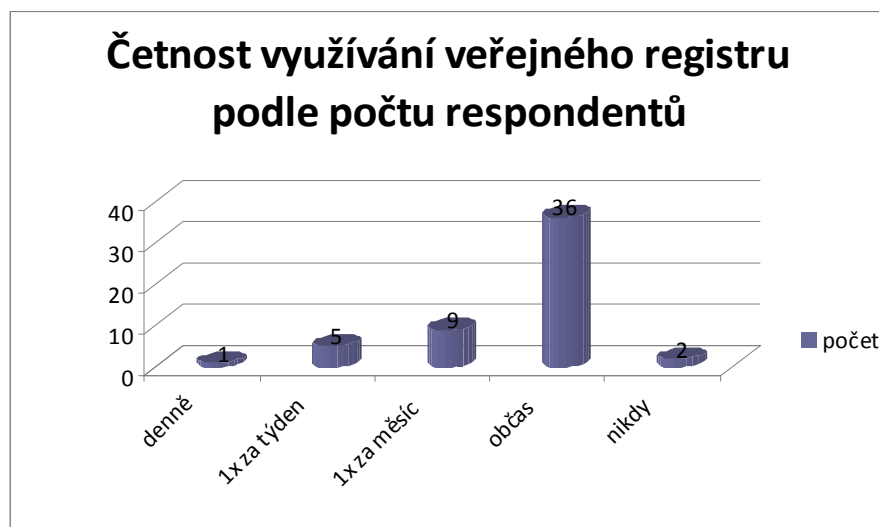
Z tabulky je zřejmé, že většina poskytovatelů sociálních služeb (81,6%) využívá ke své činnosti veřejný registr poskytovatelů sociálních služeb. Pouze 18,4% respondentů tento registr nevyužívá ke své činnosti.

Otázka č. 10 – Pokud ano, jak často využíváte informací z veřejného registru poskytovatelů sociálních služeb?

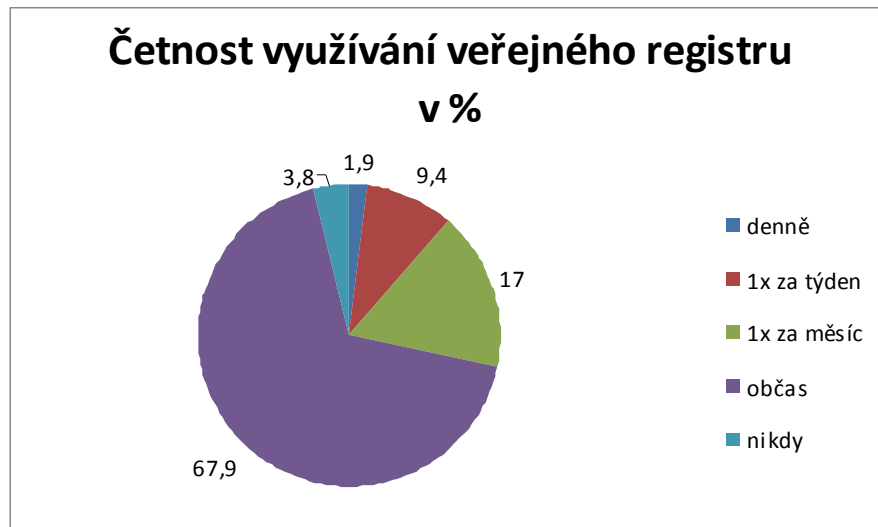
Tabulka č. 10 – četnost využívání veřejného registru

Četnost využívání veřejného registru	počet	%
denně	1	1,9
1x za týden	5	9,4
1x za měsíc	9	17
občas	36	67,9
nikdy	2	3,8

Graf č. 13 – četnost využívání veřejného registru podle počtu respondentů

Graf č. 14 – četnost využívání veřejného registru v %

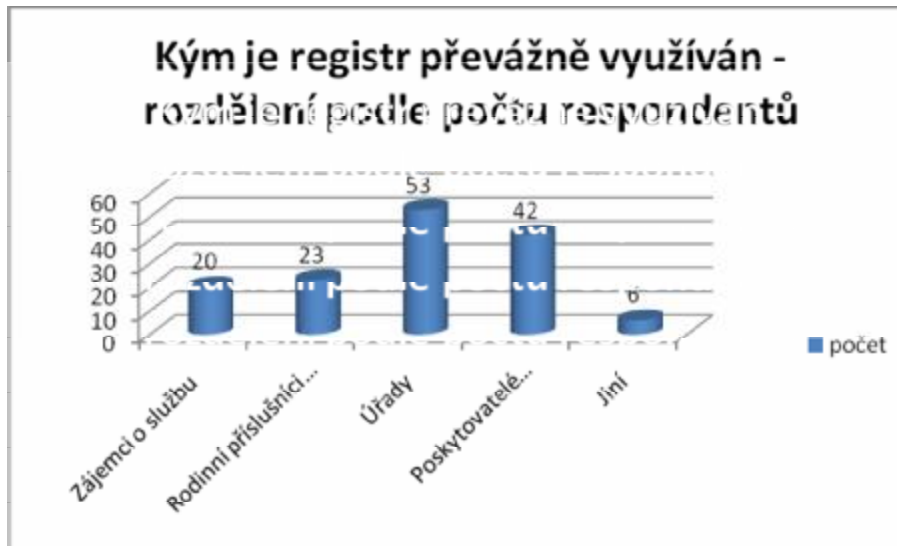
Z grafického znázornění je patrné, že převážná část (67,9%) poskytovatelů sociálních služeb, kteří odpověděli na tuto otázku, využívá informace z veřejného registru pouze občas. Menší procentuální zastoupení má využití registru 1x za týden, 1x za měsíc, denně a nikdy.

Otázka č. 11 – Myslíte si, že veřejný registr poskytovatelů sociálních služeb využívají převážně.

Tabulka č. 11 – kdo převážně využívá registr

Kdo převážně využívá registr	počet	%
zájemci o službu	20	30,8
rodinní příslušníci zájemců o službu	23	35,3
úřady	53	81,6
poskytovatelé sociálních služeb	42	64,6
jiní	6	9,2

Graf č. 15 – kým je registr převážně využíván podle počtu respondentů

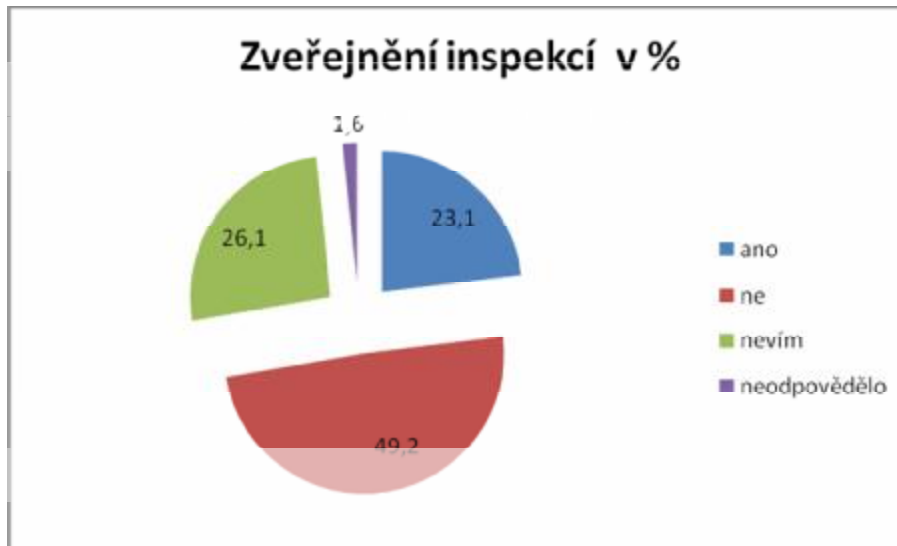
K otázce mohli oslovení respondenti zvolit i více možností odpovědí, této možnosti využila převážná většina respondentů. Z údajů v tabulce je patrné, že poskytovatelé sociálních služeb si myslí, že veřejný registr v největší míře využívají úřady (81,6%) a poskytovatelé sociálních služeb (64,6%), zájemci o sociální službu a rodinní příslušníci mají téměř vyrovnané procentuální zastoupení. K možnosti odpovědi jiní, mohli respondenti připsat kdo jiný využívá veřejný registr. Všichni, kteří zvolili i tuto možnost odpovědi, uvedli jako další subjekt, který využívá veřejný registr jsou nemocnice.

Otázka č. 12 – Měly by výsledky inspekce být zveřejněny na centrálním registru poskytovatelů sociálních služeb?

Tabulka č. 12 – zveřejnění inspekci

Zveřejnění inspekci	počet	%
ano	15	23,1
ne	32	49,2
nevím	17	26,1
neodpovědělo	1	1,6

Graf č. 16 – zveřejnění inspekcí v %

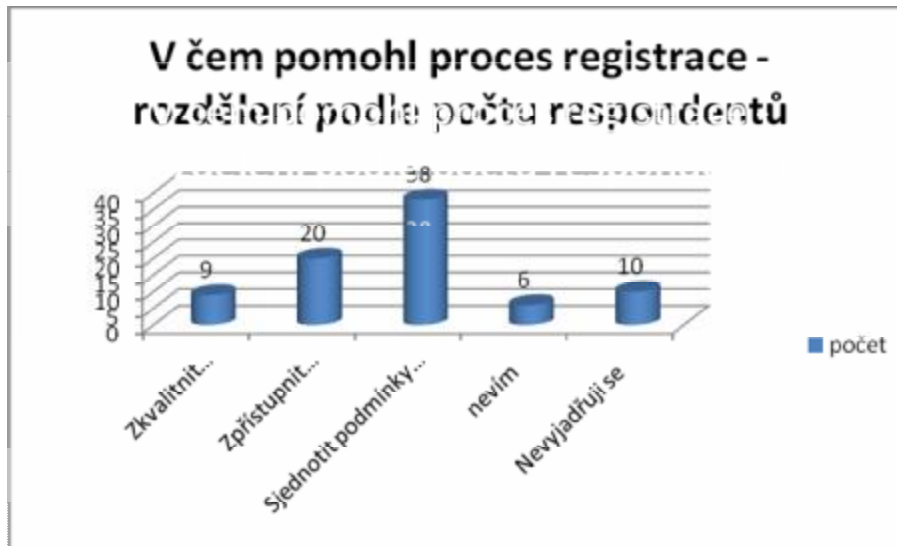
Převážná většina dotázaných respondentů (49,2%) si myslí, že by výsledky inspekce poskytovatelů sociálních služeb neměly být zveřejněny na centrálním registru poskytovatelů sociálních služeb. Někteří respondenti k této možnosti doplnili, že by tyto výsledky neměly být zveřejněny z důvodu neobjektivnosti a subjektivním pocitům inspektorů, kteří inspekce provádějí. 23,1% respondentů si myslí, že by výsledky inspekce měly být zveřejněny na centrálním registru poskytovatelů sociálních služeb, 26,1% neví a jeden respondent na tuto otázku neodpověděl.

Otázka č. 13 – Myslíte si, že proces registrace poskytovatelů sociálních služeb pomohl.

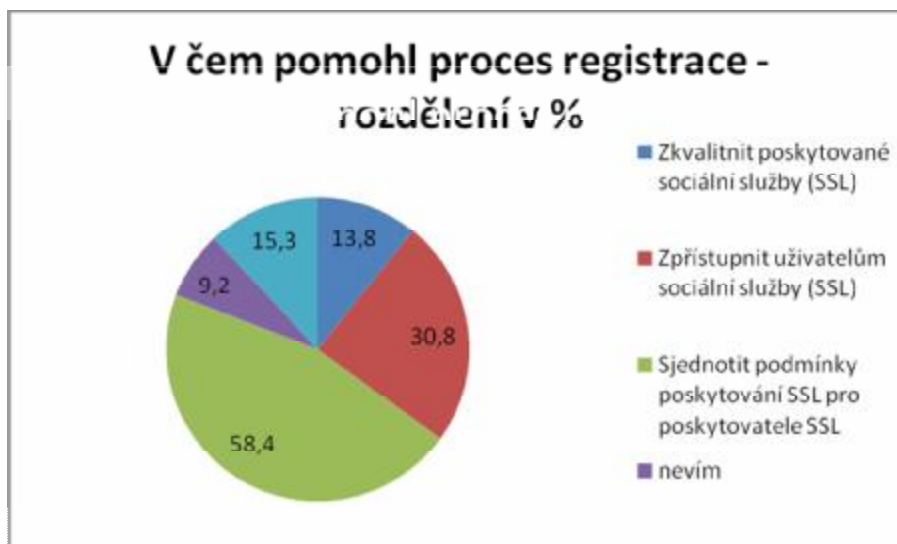
Tabulka č. 13 – proces registrace pomohl

Proces registrace pomohl	počet	%
zkvalitnit poskytování SSL	9	13,8
zpřístupnit uživatelů SSL	20	30,8
sjednotit podmínky poskytování SSL pro poskytovatele SSL	38	58,4
nevím	6	9,2
nevyjadřuji se	10	15,3

Graf č. 17 – v čem pomohl proces registrace podle počtu respondentů

Graf č. 18 – v čem pomohl proces registrace v %

Cílem této otázky bylo zjistit, čemu proces registrace nejvíce pomohl. K této otázce mohli oslovení respondenti zvolit i více variant odpovědí, převážná většina dotázaných této možnosti využila. 58,4% respondentů si myslí, že proces registrace pomohl sjednotit podmínky poskytování sociálních služeb pro poskytovatele sociálních služeb a 30,8% respondentů uvedlo, že proces registrace pomohl zpřístupnit uživatelům sociální služby. 13,8% oslovených uvedlo, že proces registrace pomohl zkvalitnit poskytované sociální služby. Převážná

většina respondentů využila možnosti zvolit si více odpovědí. 15,3% respondentů se k této otázce nevyjádřilo a 9,2% neví.

Otázka č. 14 – Usnadnil Vám proces registrace poskytovatelů sociálních služeb poskytování sociálních služeb?

Tabulka č. 14 – proces registrace usnadnil poskytování sociálních služeb

Proces registrace usnadnil poskytování sociálních služeb	počet	%
ano	9	13,8
ne	43	66,2
nevím	13	20

Graf č. 19 – usnadnění poskytování sociálních služeb pomocí procesu registrace podle počtu respondentů

Graf č. 20 – usnadnění poskytování sociálních služeb pomocí procesu registrace v %

Z grafu je patrné, že převážná většina respondentů (66,2%) si myslí, že proces registrace neusnadnil poskytování sociálních služeb.

5.1 Shrnutí výsledků výzkumu

Povinnost registrace poskytovatelům sociálních služeb vznikla s účinností zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách od 1. 1. 2007. Je to pro ně povinnost zcela nová, která jim v předchozích právních úpravách nebyla stanovena. Registrace poskytovatelů sociálních služeb je pro tyto poskytovatele základní podmínkou, kterou musí splnit, aby mohli sociální služby poskytovat.

Výzkum byl zaměřen na poskytovatele sociálních služeb ve Zlínském kraji. Cílem tohoto výzkumu bylo zjistit, jestli jsou poskytovatelé sociálních služeb s procesem registrace dobře obeznámeni a byla zjišťována administrativní zátěž, která zcela určitě s procesem registrace poskytovatelům sociálních služeb souvisí. Další část výzkumu byla zaměřena na zřízení veřejného registru poskytovatelů sociálních služeb, zejména jeho využití v praxi, které souvisí se zlepšením informovanosti občanů, úřadů a poskytovatelů sociálních služeb, případně dalších subjektů. Poslední část výzkumu se zabývala tím, zda je proces registrace pro poskytovatele sociálních služeb něčím užitečný, v čem jim pomohl a jestli jim poskytování sociálních služeb pomohl usnadnit či nikoliv. S ohledem na strukturu výzkumu byly stanoveny i hypotézy výzkumu.

Z provedeného výzkumu je patrné, že všichni poskytovatelé sociálních služeb jsou dobře obeznámeni s procesem registrace poskytovatelů sociálních služeb a potvrdila se i stanovená hypotéza, že je proces registrace administrativně zatěžuje a vítali by v této oblasti změny. Zřízení veřejného registru poskytovatelé sociálních služeb vnímají kladně, převážná většina poskytovatelů ho ke své činnosti využívá a myslí si, že jeho zřízením se rozšířilo povědomí a informovanost občanů o poskytovaných sociálních službách. Výzkumem se podařilo zjistit, že poskytovatelé sociálních služeb si myslí, že proces registrace pomohl sjednotit podmínky pro poskytování sociálních služeb a zpřístupnit sociální služby uživatelům. Jedna otázka je věnována inspekcím sociálních služeb. V současné době je inspekční zpráva založena pouze v listinné podobě registru na krajském úřadě. Zajímalo mě, jestli by poskytovatelé sociálních služeb měli zájem o zveřejnění výsledku inspekcí na veřejném registru poskytovatelů sociálních služeb. Z výsledků výzkumu vyplynulo, že převážná většina poskytovatelů sociálních služeb si nepřeje zveřejnění výsledku inspekcí. Jako důvod někteří z nich uvedli neobjektivnost a subjektivní pocity inspektorů. Nebyla potvrzena poslední stanovená hypotéza, neboť

z výzkumu vyplynulo, že proces registrace poskytování sociálních služeb poskytovatelům neusnadnil.

Výsledky tohoto výzkumu by mohly sloužit jako podklad k připomínkování připravované novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem stručně shrnula vývoj sociálních služeb a současné podmínky, které musí poskytovatelé sociálních služeb splňovat, aby mohli tyto služby poskytovat. Je to především proces registrace, který je pro poskytovatele základní podmínkou k poskytování sociálních služeb, zavedení standardů kvality sociálních služeb, kterými se měří kvalita poskytovaných sociálních služeb a inspekce, jako systému kontroly nad poskytováním sociálních služeb.

Po roce 1989 vznikla v České republice spousta nestátních subjektů, které poskytují sociální služby. Tím se zmenšila role státu jako jediného poskytovatele sociálních služeb. V tomto období začala příprava nového zákona, který by zcela zásadně změnil systém sociální péče na našem území.

Od 1. 1. 2007 je platný zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který je postaven na demokratickém systému a blíží se systému sociální péče, která je poskytovaná ve vyspělých zemích. V popředí zákona stojí základní lidská a občanská práva a pomoc slabým a zranitelným.

Z výsledků provedeného výzkumu vyplynulo, že proces registrace poskytovatelům sociálních služeb neusnadnil poskytování těchto služeb a administrativně je zatěžuje, avšak registrací byly sjednoceny podmínky pro poskytování sociálních služeb. Kladně je hodnoceno zřízení veřejného registru jako informačního systému o sociálních službách.

Systém sociální péče na území ČR se neustále vyvíjí, klade se důraz na kvalitu a plánování sociálních služeb, na kvalitu života a naplnění životních potřeb.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Kol. autorů MPSV. *Doporučené postupy č. 2/2008 k procesu registrace poskytovatelů podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů*. Praha: MPSV, Odbor sociálních služeb, 2008.
- [2] GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-79-6.
- [3] CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Brno: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.
- [4] KRUTILOVÁ, D., ČÁMSKÝ, P., SEMBDNER, J. *Sociální služby, tvorba a zavádění Standardů kvality poskytovaných sociálních služeb*. Tábor: Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, 2008. ISBN 978-80-254-3427-7.
- [5] MAŇÁK, J., ŠVEC, V. *Cesty pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004. ISBN 80-7315-078-6.
- [6] MATOUŠEK, O. *Sociální služby*. 1. vyd. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-310-9.
- [7] MATOUŠEK, O. *Ústavní péče*. 2. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 1999. ISBN 80-85850-76-1.
- [8] MATOUŠEK, O. a kol. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-473-7.
- [9] Kol. autorů MPSV. *Metodika MPSV k provádění inspekcí poskytování sociálních služeb*. 1. vyd. Praha: MPSV ČR, 2008.
- [10] PRŮŠA, L. *Ekonomie sociálních služeb*. Praha: ASPI Publishing, 2003. ISBN 80-86395-69-3.
- [11] SOKOL, R., TREFILOVÁ, V. *Sociální pracovník v rezidenčních zařízeních sociálních služeb*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-316-4.
- [12] vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- [13] zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

apod. a podobně

č. číslo

ČR Česká republika

MPSV Ministerstvo práce a sociálních věcí

MPSV ČR Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky

SSL sociální služby

Tab. tabulka

tzv. takzvaný

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Právní forma organizace v %	35
Graf 2. Obeznamení s procesem registrace v %	36
Graf 3. Obtížnost vyplnění formulářů v %	37
Graf 4. Obtížnost vyplnění formulářů podle počtu respondentů	37
Graf 5. Administrativní zátěž v %	39
Graf 6. Míra administrativní zátěže v %	40
Graf 7. Časový interval hlášených změn podle počtu respondentů	41
Graf 8. Časový interval hlášených změn v %	41
Graf 9. Zlepšení informovanosti občanů zřízením registru podle počtu respondentů	42
Graf. 10 Zlepšení informovanosti občanů zřízením registru v %	43
Graf 11. Využívání registru k činnosti podle počtu respondentů	44
Graf 12. Využívání registru k činnosti v %	44
Graf 13. Četnost využívání veřejného registru podle počtu respondentů	45
Graf 14. Četnost využívání veřejného registru v %	46
Graf 15. Kým je registr převážně využíván – podle počtu respondentů	47
Graf 16. Zveřejnění inspekcí v %	48
Graf 17. V čem pomohl proces registrace podle počtu respondentů	49
Graf. 18 V čem pomohl proces registrace v %	49
Graf 19. Usnadnění poskytování sociálních služeb pomocí procesu registrace podle počtu respondentů	50
Graf 20. Usnadnění poskytování sociálních služeb pomocí procesu registrace v %	51

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Právní forma organizace	35
Tab. 2. Obeznamení s procesem registrace	36
Tab. 3. Obtížnost vyplnění formulářů	37
Tab. 4. Zjednodušení formulářů	38
Tab. 5. Administrativní zátěž	38
Tab. 6. Míra administrativní zátěže	39
Tab. 7. Časový interval hlášených změn	40
Tab. 8. Zlepšení informovanosti občanů zřízením registru	42
Tab. 9. Využívání registru k činnosti	43
Tab. 10. Četnost využívání veřejného registru	45
Tab. 11. Kdo převážně využívá registr	46
Tab. 12. Zveřejnění inspekcí	47
Tab. 13. Proces registrace pomohl	48
Tab. 14. Proces registrace usnadnil poskytování sociálních služeb	50

SEZNAM PŘÍLOH

P I:Průvodní dopis k dotazníku

P II:Dotazník

PŘÍLOHA P I: PRŮVODNÍ DOPIS K DOTAZNÍKU

Dobrý den,

jmenuji se Helena Zbranková a jsem studentkou UTB ve Zlíně. V současné době zpracovávám bakalářskou práci na téma Sociální služby a podmínky jejich poskytování v ČR.

Ráda bych Vás touto formou požádala o vyplnění dotazníku, který je v příloze. Dotazník je zcela anonymní a veškeré informace budou sloužit pouze ke zpracování mé bakalářské práce.

Odpovědi prosím odešlete zpět na e-mail helena.zbrankova@seznam.cz.

S pozdravem

Helena Zbranková

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK

DOTAZNÍK

ke zpracování bakalářské práce na téma Sociální služby a podmínky jejich poskytování v ČR

Pokyny k vyplnění: odpovědi označte červeně, vyplněný dotazník prosím zašlete na e-mail: helena.zbrankova@seznam.cz

1. Uveďte právní formu vaší organizace:

- církevní právnická osoba
- občanské sdružení
- obec
- obecně prospěšná společnost
- příspěvková organizace

2. Jste dostatečně obeznámeni s podmínkami procesu registrace poskytovatelů sociálních služeb?

- ano
- ne

3. Je pro Vás obtížné vyplnění registračních formulářů?

- ano
- ne

4. Pokud ano, měly by se tyto formuláře zjednodušit?

- ano
- ne

5. Způsobuje Vám proces registrace poskytovatelů sociálních služeb administrativní zátěž?

ano

ne

6. Pokud ano, uveďte míru administrativní zátěže?

malá

střední

velká

7. Jaký časový interval pro povinné hlášení změn registračních údajů považujete za optimální?

do 15 dnů

do 30 dnů

do 3 měsíců

do 6 měsíců

8. Myslíte si, že zřízením celostátního registru poskytovatelů sociálních služeb jsou občané lépe informovaní o poskytovaných sociálních službách?

ano

ne

nevím

9. Využíváte ke své činnosti informace z veřejného registru poskytovatelů sociálních služeb?

ano

ne

10. Pokud ano, jak často využíváte informací z veřejného registru poskytovatelů sociálních služeb?

- denně
- 1x za týden
- 1x za měsíc
- občas
- nikdy

11. Myslíte si, že veřejný registr poskytovatelů sociálních služeb využívají převážně (označit můžete i více odpovědí):

- zájemci o službu
- rodinní příslušníci zájemců o službu
- úřady
- poskytovatelé sociálních služeb
- jiní (uved'te kdo)

12. Měly by výsledky inspekce být zveřejněny na centrálním registru poskytovatelů sociálních služeb?

- ano
- ne
- nevím

13. Myslíte, že proces registrace poskytovatelů sociálních služeb pomohl:

- zkvalitnit poskytované sociální služby
- zpřístupnit uživatelům sociální služby
- sjednotit podmínky poskytování sociálních služeb pro poskytovatele sociálních služeb
- nevím

nevyjadřuji se

14. Usnadnil Vám proces registrace poskytovatelů sociálních služeb poskytování sociálních služeb?

ano

ne

nevím

Děkuji Vám za Váš čas, který jste věnoval/a vyplnění dotazníku.